

UNUTTUĞUMUZ VE İHTİYAÇ DUYDUĞUMUZ “İNSANLIK”

Prof. Dr. Nevzat SAYGILIOĞLU
Atılım Üniversitesi, İşletme Fakültesi
Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü

15 yılı aşkın zamandan beri çeşitli gazete ve dergilerde düzenli haftalık yazılar yazıyoruz.

Yazılarımızın temel çerçevesi *ekonomi* olmakla beraber bazen önemli olan veya önem verdiğimiz bazı farklı konuları da kaleme alıyoruz.

Açıkçası bu kadar gündem yoğunluğu olan bir zamanda ve ülkede konu sıkıntısı çekmiyoruz. Fakat zaman zaman bu kadar gündem içinden hangisini öne çıkaracağımız konusunda veya nasıl farklı bir konu işleyeceğimiz hususunda açmaza düşüyoruz.

Yani; herkesin söylediği, yazdığı şeyler dışındaki konulara farklı bakmak veya farklı konular işlemek istiyoruz.

Hepimiz zaman zaman dünyayı, ülkemizi, çevremizi, kendi özel yaşamımızı irdeliyoruz herhalde. “*Ne olacak bu dünyanın hali?*” diyoruz muhtemelen. “*Neyi, nasıl yapmalıyım?*” diye kendimizi sorguluyoruz mutlaka...

Şöyle bir düşünün: Ana haber kuşağında herhangi bir televizyon kanalını açtığımızda haberleri sonuna kadar izleyebiliyor muyuz? İzlediklerimizden doğru bilgi edinebiliyor muyuz? Aynı şekilde duyduklarımızdan ve gördüklerimizden mutlu oluyor muyuz?...

“*Evet!*” diyenlere bir şey söyleyemem; ama “*hayır*” diyenlerin çoğunluğu oluşturduğunu çok rahat iddia edebilirim.

Haber kuşağı değil; adeta “cinayet dizileri”, “çılgınlık serileri”, “yok oluş senaryoları” üzerine oturtulmuş ölüm ve kan kokan morg haberleri.

Çılgın, sapkın, bıçkın, taşkın bir “*toplum*”; yalnız, yönsüz, idealsiz, sığ, cahil “*birey*”...

Sonuçta galiba kaybolan “*insanlık*”!...

Yıllar önce kaleme aldığımız bir yazıdan esinlenerek gündeme getirmek istediğimiz bir konu: “*insanlık*”.

Bundan birkaç yıl önce yazdığımız yazıyı “*Kardeşlik Manifestosu*” başlığıyla bir dergide çıkan yazıdan alıntılarla değerlendirmeye çalışmıştık.

Kardeşlik; Türk Dil Kurumu’nun tanımına göre “biyolojik anlamda aynı anne babadan doğmuş veya anne babalarından biri aynı olan çocuklara verilen ad”. Mecazi anlamda ise; “ortak değerlere ve vasıflara sahip kimseler için yapılan tanımlama”.

Açıkçası kelimenin dışsal görünüşü veya kıyafeti “rahim birlikteliği”, içsel görünümü veya ruhu ise “insanlık” ya da “insani değerler”. İnsani değerlere veya sıfatlara sahip olunmadan kardeşlikten bahsetmek mümkün değil; sadece birliktelik söz konusu demektir. Bu da ne yazık ki toplumun gücünü, dayanışmasını, birlikteliğini ve tekliğini ortaya koyamıyor.

Oysa tüm beşeri ve sosyal sistemler, felsefi görüşler, ahlaki değerler, dini kurallar, kültürel yaklaşımlar... bunların hemen hepsi insanlıktan, insanlığın gereğinden, öneminden bahsediyor ve insanlığın olmazsa olmazını ortaya koyuyor.

Dilerseniz binlerce yıldan süzülüp gelen, tek tanrılı semavi dinlerin temel değerlerinden biri olarak benimsenen insanlık üzerine söylenenlerden birkaçını sıralayalım.

- ✓ Kardeşine efendilik etme ve ona sert davranma. Kendini Kardeşlerinden üstün sayma. Yüreğinde kardeşlerine karşı kötülük tasarlama (*Tevrat*).
- ✓ Merhametle kardeşini düzettiğin her vakit Tanrının merhametini çekersin (*İncil*).
- ✓ Ey Allah'ın kulları kardeş olun (*Hadis*).
- ✓ ...

Aynı şekilde ünlü düşünürler, filozoflar, veliler, peygamberler de insanlık üzerine çok anlamlı sözler etmişler. İşte bunlardan bir kaç...

- Dinsel erdem insanlığı sevmekle mümkündür (*Konfüçyüs*).
- Olgun insan, güzel söz söyleyen değil, söylediğini yapan ve yapabileceğini söyleyen insandır (*Konfüçyüs*).
- İnsan, okunacak en büyük kitaptır. Sözü hak olanın yüzü her zaman ak olur. Dili, dini, rengi ne olursa olsun iyiler iyidir (*Hacı Bektaşî Veli*).
- Sahip olduğu gücü duvar değil, yol ve köprü yapmak için kullan. Seni Diğer insanlardan ayıran engel dağlar ise kardeşlik tünelleri aç. İnsanlarda kusur arama. Ayıbın büyüğü ayınısı sende varken başkasını ayıplamandır (*Hazreti Ali*).
- İnsan her zaman kahraman olamaz ama her zaman insan olabilir (*Bacon*).
- Ne yazık ki kuşlar gibi uçmasını ve balıklar gibi yüzmesini öğrenen insan kardeşçe yaşamasını öğrenemedi (*Martin Luther King*).
- Hiçbir şey insan kadar yükselemez ve alçalamaz (*Balzac*).
- İnsan, rüzgarda hareket eden gül gibi olmalı ki etrafına güzel kokular yayabilsin (*Aristo*).
- İnsanın en büyük düşmanı kendisidir (*Cicero*).
- İnsanın kendini fethetmesi zaferlerin en büyüğüdür (*Eflatun*).
- ...

Kardeşlik ile ilgili olarak *Herrick* diyor ki; “İnsan dilinin altında gizlidir, kardeşliğin ortak dili de insanca konuşmaktır. Bir insanın zengin olup olmadığını araştırmazsan şöhrete, güce, iktidara ve itibara ilgi ve hayranlık duyarsan insanlığı bir değer olarak görmüyorsun” demektir.

İnsanlık;

- Hak yememek (“Hak yenir, ama hazmedilmez” diyor *Yunan Atasözü*),
- Kardeşinde kusur ararken kendinde de aramak (“İncinsen de incitme” diyor *Hacı Bektaşî Veli*),
- İnsan olduğunu unutmamak (Hiçbir insan yoktur ki onda öğrenilecek bir şey olmasın” diyor *Alfred de Vigny*),
- Hep dost olmak (“Unutma ki bin dost az bir düşman çoktur” diyor *Hazreti Ali ve Atatürk*).

gibi bir şey...

Bireyin, ailenin, sokağın, kentin, ülkenin ve hatta dünyanın düzeninin kaybolduğu ve ihtiras ile maddenin her şeyin önüne geçtiği günümüzde farklı bir şey söyleyerek insanlıktan bahsetmek istedik. Biraz da farklı şeyler düşündürebilmek adına...